

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את שמחתך . שורש
חיפוש השמחה . פרק טו'

בירור השמחה

השמחה החיצונית שכל אחד מאתנו צריך לעקור מעצמו, זוהי אותה שמחה שהוא מרגיש שומם, חלל בגוף, ואז הוא מנסה לצאת מאותה עצבות שמונחת בתוך גופו. זו שמחה שאיננה שמחה אמיתית. השמחה שכל אחד מאתנו צריך לחפש, זה מחמת שהוא רוצה את היש במה שיהיה לו לשמוח. לא מצד העצבות של הגוף בלבד, שהוא רוצה להסתלק ממנה. אלא הוא מחפש במה לשמוח.

כאשר האדם מחפש שמחה, הוא צריך לברר האם הוא מחפש שמחה, או שהוא מחפש שיהיה לו במה לשמוח. אם הוא מחפש רק שמחה, זו לא שמחה אמיתית. זו שמחה לברוח מהעצבות. אם הוא מחפש שיהיה לו במה לשמוח, ובזה לשמוח, זה בקשת שמחה אמיתית, שהיא שמחתה של הנשמה. לא שמחה שהיא שמחה של גוף. כאן בעצם שורש ההבדלה הברורה, האם השמחה היא שמחה של נשמה, או שהשמחה היא שמחה של גוף, אם תשוקת הנפש לשמוח, היא בביקוש במה לשמוח, הוא ריח שזה חיפוש אמיתי. אבל אם הוא מחפש שמחה כשלעצמה, זה נובע מרצון הגוף להסתלק מהעצבות, ולא כי הוא מחפש שמחה אמיתית. וזה טעון בירור כל פעם, במה עיקר נקודת השמחה.

טעות מאוד נפוצה היום, שבני אדם חושבים שאם הם מבדחים אנשים, אז זה תכלית לעצמו. יש אנשים שסבורים שעצם זה שמשמחים אנשים זה תכלית, וודאי שיש בחינה מה שמקל על הכאב של האנשים, אבל כהסתכלות יותר עמוקה, זה מביא את האנשים ממקום אחד למקום אחר שפל. מעצבות לשמחה של גוף. אלא אם

דע את ביטחונך התמודדות עם פחדים מהנודע ומהלא

ב' סוגי פחד - מהנודע, ומהלא נודע

עומדים אנו בסיומה של המערכה בנידון של התמודדות הנפש מול פחדים. הנושא של חווית רגשי פחד מוכרת לכולנו. כל אחד מאיתנו חווה או מכיר אנשים שסובלים מחרדות ופחדים. ישנם כאלו שסבלם גדול ומעיק במיוחד, וישנם כאלו שרק מופרעים במידה מסוימת מהופעת הפחדים. כבר עמדנו על חלק משורשי הקלקולים, מהם נובעים הפחדים הבלתי מתוקנים הפוקדים את נפשות בני אדם.

ברם עוד יש לדעת, כי כמו שקיים פחד טבעי ופשוט שמתעורר בשעה שאדם מוצא את עצמו נקלע למקום שיש בו חשש לסכנה, כך גם ישנו פחד סגולי שאדם חווה בנפשו מחמת הזמן. כידוע מחז"ל ישנם ג' חודשים קשים בימות השנה: חודש טבת, חודש תמוז וחודש אב. והחודש הקשה מכולם הוא חודש טבת, כי בו התחילה הפורענות. וכן ידוע על תקופות בימי השנה בהם מידת הדין מתוחה, כגון: ספירת העומר, ובין המצרים שבה ישנה אף רשות למזיקים להזיק לפי דרכם. ואם כן, נפשות בני אדם עלולים ליפול לפחדים באותם הזמנים.

יתר על כן, כבר הזכרנו כי כחלק מהפחדים סגוליים, ישנם כאלו שפחדים מחמת חטאים, או מחמת שאינם זהירים בנטילת ידיים או שהם משליכים ציפורניים במקום הליוך בני אדם ועוד כמה הנהגות המולידות פחד סגולי בלב האדם, ואזי הוא מצוי בפחד מבלי להבין מהי הסיבה שגורמת לו לפחד. בפרק זה נעסוק בשני סוגי פחדים כללים: פחד מהנודע, ופחד מהלא נודע. ראשית נבין מה הם הפחדים הללו, מה הסיבה והמקור להם, ומה הדרכים להתמודד אתם.

פחד מהנודע הוא פחד שאדם יודע מהי הסיבה שגורמת לו לפחד. ישנם פעמים שהאדם לא ממש יודע להגיד מיד וברור מהי הסיבה ממנה הוא מפחד, אבל אילו הוא מתיישב בדעתו ומתבונן וחוקר את הדבר, הוא יוכל להתחקות ולזהות את מקור הפחד.

פחד מהלא נודע הוא פחד שאדם מרגיש אותו, אך הוא אינו יודע ממה הוא מפחד. הוא לא יודע מהי סיבת הפחד, ובוודאי שאינו מודע למקור הפחד. גם אם הוא ינסה למצוא סיבה כלשהי הוא לא יצליח. על דרך כלל, זהו פחד מסיבה סגולית כפי שהתבאר. ממילא נפשו מרגישה את הפחד, אבל הסיבה שגורמת לו לפחד היא ממעל לתפיסה השכלית אותה הוא מסוגל להשיג.

שורש הפחד מהנודע

הפחד מהנודע מתחלק לשתי סוגי התראויות: יש פעמים שאדם עבר אירוע שנצרב

מאיך, אילו אדם היה עובר את אותו המאורע בדיוק אך בצורה מתוקנת, והיינו מתוך אמונה חזקה וברורה שהקב"ה כאן, מצוי ומשגיח. מתוך הרגשה עמוקה שהקב"ה אוהב אותנו, ומרגיש אותנו. מתוך הכרה והבנה אמיתית פנימית, שכל מה שעובר עליו הם מעשיו של הקב"ה והכל מכל כל הוא אך ורק לטובתו. עם גישה כזו, האדם היה עובר את מה שהוא עבר עם מעט מאוד פחד או אפילו מבלי לפחד כלל.

נמצא כי הפחד הוא תוצאה של חווית קושי בצורה מקולקלת - בלא אמונה, בלא חיבור לבורא, בלא הרגשת אהבת הבורא ודאגתו לטובתו. ולא דווקא שהוא עצמו חווה את הקושי, אלא אף אם הוא ראה מישהו אחר שעבר מסכת של סבל, או שהוא שמע על מאן דהוא שעברה עליו טלטלה חמורה. הנפש שלו קולטת את הדברים באותה צורה מקולקלת ומנותקת - קרה מקרה לפלוני, והוא מסתכל על פרטי המאורע בצורה מנותקת כאילו פלוני קיבל כאן כמה מכות, פקדו אותו מספר מקרים מצערים, וכעת הוא נאנק וגווע ומתייסר. אזי הוא נתקף בבהלה נוראית, הוא חש פחד וחרדה חזקים מאוד. הרגשות החריפים הללו מזעזעים את הנפש וחוקקים פחד בלב. מתקיים בו - "ויפג לבו כי לא האמין". מכאן ולהבא מלווה או פוקדת אותו חרדה - 'שרק לא תבוא גם עלי הצרה הזו'.

אולם אילו הוא היה מקבל את השמועה בצורה מתוקנת יותר, דהיינו הוא היה מקבל את הבשורה מתוך אמונה ואהבה עמוקה. הוא היה קולט את הדברים ממקום רגוע יותר, פנימי יותר, שקט יותר. ממילא הוא לא היה בהול מזועזע ומפוחד, לבו היה אמיץ אביר וחזק לדחות את הדברים בלא שיוכלו להותיר בו כל חקיקה או רושם שלילי.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך

שאינם מוכרים לו, הוא התוודע לכך דרך קריאה בספרים או בעיתונים או בכל ערוץ מידע אחר. נפשו קלטה שבאיזשהו מקום וזמן היו אנשים שעברו מצב מחריד של שביה, התעללות, התעמרות, רעב, חולי, צרה, מצוקה, אובדן, מלחמה, התמודדות עם סכנות חיים למיניהם. הוא מדמיין את עוצמות הקושי והסבל שעבר עליהם, והוא פוחד למצוא את עצמו בעתיד במצב מצוקתי דומה.

כלל הדברים, כל הפחדים הנוגעים לעתיד. כלומר, כל פחד שאדם חושש מדבר מסוים שמא הוא יפגוש בו בעתיד מקורם בפחד שהצטבר מהעבר. כאמור, או מחמת שהדבר אירע לו או למכריו או משמועות שהדבר ארע לאחרים והוא מדמיין שהדבר יקרה לו.

סיבת הקלקול בפחד מהנודע

הסיבה מחמתה אירועי הסבל מהעבר מולידים פחדים מהעתיד נעוצה בכך שאת אותם אירועים האדם עבר בצורה שאינה מתוקנת.

כל אדם בימי חייו נקלע למצבים בהם הוא נאלץ לעבור חוויה שאינה נעימה לו, ולפעמים ההגדרה 'אינה נעימה' היא עדינה מדי. ישנם מצבי לחץ, קושי, מחדל, תקלות, חולאים, חוסר אונים איות וכו' רחמ"ל לא עלינו ולא עליכם. במידה ואדם עובר את אותה תקופה בתחושת - 'אוי, אני לבד. קשה לי. רע לי. אני סובל מאוד.

אף אחד לא עוזר לי. אף אחד לא מבין אותי. לא מרגישים אותי', וכדומה. הזמן עובר לאט, הוא חווה כל רגע סבל, כאב גופני ונפשי וכו'. הצורה המקולקלת הזאת של חווית האירוע צורבת בתודעה וחוקקת בנפש פחד שמא המצב העגום הזה יחזור על עצמו שוב. וכאמור, כל פעם שנראה לאדם שהוא עלול להידרדר למציאות של מצב הדומה לזה שהיה, הוא נתקף בבהלה וחרדה - 'רק שלא יעבור עלי שוב הסיוט המר הזה'.

בתודעתו כמאורע שגרם לו צער סבל עוגמה או הפסד וכדומה, ומכאן ולהבא מידי פעם מתעוררים בו פחדים שמא בעתיד הדבר יחזור על עצמו. כל פעם שנראה לו שמתכשרים איות התנאים לחזרתו והופעתו של מאורע כעין אותה רעה שעברה עליו, נולד בו פחד. מאיך, ישנם פעמים שאדם נתפס לפחד - שמא דבר רע מסוים הולך לקרות לו. לכאורה נראה שאין לו סיבה לפחד שאותו דבר ממנו הוא חושש יקרה לו, אבל הוא חש פחד מאותה סיבה עלומה.

אולם יש לדעת כי בעומק, כל פחד מסוג זה שהאדם חושש שמא בעתיד יפקוד אותו פגע רע כלשהו, יסודו ומקורו באירוע שקרה בעבר. לעולם אדם לא יחשוש מהעתיד לקרותו אלא אם כן הוא מודע לכך שאירוע כעין זה כבר קרה בעבר.

אם כן, לפני שנוכל לגשת לדרכי התיקון של הפחד מהנודע, ראשית על האדם להיות מודע מהי הסיבה מהעבר שגורמת לו לפחד מהעתיד.

לפיכך, אדם שחש פחד מדבר מסוים אך הוא אינו מודע לסיבה שגורמת לו לחשוש מכך. עליו להתיישב ולהתחקות אחר עברו, הוא צריך לנסות להיזכר האם הדבר ממנו הוא מפחד קרה לו מתי שהוא והוא פשוט לא שם לבו לכך, או שהוא שכח מזה כי התרחשות זו אירעה בעברו הרחוק מאוד.

במידה והוא לא מצליח להיזכר שהדבר קרה לו, יתכן והפחד נצרב לו מחמת שהדבר קרה לאדם אחר שהיה בסביבתו, והוא קלט את חווית הסבל של זולתו. משום כך, מכאן ולהבא מלווה אותו פחד שמא הדבר יקרה לו בעתיד, ואזי הוא יחווה את אותו סבל נורא שהחריד אותו בראותו את צערו של מכרו.

ישנם פעמים, שהפחד כעין זה המדובר, לא קרה - לא לו עצמו ולא לקרוביו ומכריו, אלא פחדים אלו נחקקו בנפשו מחמת שמועה שהוא שמע על זוועה מסוימת שעברה על אנשים

הניתוק משורש העפר

עכשיו נבין יותר, מהי עצם השמחה של הגוף. אחרי שהתברר שאין לה בית קיום, כי היא בעצם נבנית על העדר והיא לא נבנית על קיום, אז איפה כן יש שמה מקום של שמחה, זה דבר עמוק, הגוף כל יסודו הוא עצבות. עלינו להבין האם המצב הטבעי בבריאה, הוא שמחה או עצב, התשובה לכך היא, בשורש הבריאה כולה, לפני יסוד העפר השורש היה שמחה. התגלות של העפר הוליד עצב, הרמז לכך הוא מאוד ברור, כל שמחה זה האות ש', זה השלוש יסודות של אש, רוח, מים. העצב ע' של עפר, זה שמחה וזה עצב, דבר והיפוכו.

ביתר ביאור, הבריאה השלוש יסודות שלה, כפי שהם בשורשם, הבריאה היתה במהלך של שמחה. שהקב"ה ברא את הבריאה, כמו שאומרים חז"ל (מגילה י, ב) היתה שמחה לפניו יתברך שמו. זה הבריאה שנבראה, כלומר זה לא שהיתה לו שמחה חיצונית, אלא עצם הבריאה עצמה מגלה שמחה. עצם הבריאה עצמה היא מציאות של שמחה, חל בו יסוד העפר ובהתגלות של ועפר אתה ואל עפר תשוב, חלה העי' של העצב.

שמחה אמיתית עניינה הפשטה של יסוד העפר, וגילוי של השלוש יסודות בנפש. אש, רוח, מים. שמחה של שקר, זה רגע קט לצאת מהעפר, בלי להיכנס לשלש יסודות. נמצא שהשמחה הזו אין לה קיום. שמחה כזו שאין לה קיום, זה נקרא הוללות. זוהי שמחה של עלמא דדמיון. זה המציאות של השמחה הנפולה.

ברגע שאדם רוצה לבחור בשמחה של השלוש יסודות, הוא צריך להתנתק מהעפר ומהשורש. הבחירה של האדם להתנתק מהעפר. לבחור להתנתק מהעפר זה קשה מאוד לבני אדם. הם רוצים לבחור להישאר בעפר, ולסלק את העצבות ולהישאר שם בשמחה.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

האדם. החלק שמולבש בתוך האדם, הגוף חוסם אותו מלשמוח בפועל. החלק שמופשט מהגוף שמח בפועל, אך החלק שבתוך גופו, הגוף הוא זה שמעלים את השמחה. על כן אמרו רבותינו שהאדם מעורר את גופו לשמוח במה שהגוף שמח. אבל על ידי כן הוא רק עורר את הגוף לשמוח, מכאן ואילך הנשמה ששמחה מהסיבה הפנימית, חוזרת ומתעוררת בשמחתה, ועכשיו אם כן, במה הוא שמח? בשמחה הפנימית.

לפי זה נבין מה שנאמר במצוות החג, לתת קליות ואגוזים או בגדי צבעונים כדי לשמוח, וקשה הרי יש דין (מועד קטן ח, ב) שאין נושאים במועד, מפני שאין מערבים שמחה בשמחה. התשובה ברורה, מה הגדרת הדבר שאין מערבים שמחה בשמחה, שיש לאדם דבר אחד שהוא שמח בו, לא מערבים בו עוד דבר אחר שישמח. אם כאשר הוא ישמח, הוא ישמח בשניהם מצד פנימיותו. על זה נאמר אין מערבים שמחה בשמחה. אבל אם מה שעורר אצלו את נקודת השמחה בהתחלה, הוא דבר זר, אבל זה רק לשם התעוררות, על זה נאמר דייקא במה משמחם. בבגדי צבעוניים וקליות ואגוזים, דהיינו איך לעורר את נקודת הגוף.

ניתן דוגמא, כאשר עושים ברית מילה, מבואר בגמרא (כתובות ח, א) מדוע אין מברכים שהשמחה במעונו, לפי שיש צער לתינוק שנימול. אבל מאידך אומרת הגמרא (שבת קל, א), כל מצווה שקיבלו עליהם בשמחה, מחזיקים בה עד היום, ואיזה מצווה קיבלוה בשמחה, ברית מילה. אז יש כאן דבר והיפוכו. שעל המצווה הזו גופא נאמר שאין אומרים שהשמחה במעונו, אבל הם קיבלו אותה בשמחה, ולכן הם מחזיקים בה. זה נובע מאותה סיבה מחמת שהגוף כאן הרי הוא לא מקבל את זה בשמחה, אז מכוח מה הם קיבלו את זה בשמחה, רק מכוח המצווה, לכן מחזיקים בידם. כל מה שזה מחזיק בידם, זה מחמת שהשמחה כאן היא בעצם שמחה של ישימה של מצווה.

כי הרי מצד הגוף יש כאן צער דינוקא, ולא אומרים שהשמחה במעונו. כשיש שמחת נפש בלי שמחת גוף, לא מברכים שמה שהשמחה במעונו. כשיש שמחת גוף בלי שמחת נפש, אין הוא אמינא שיברכו שם, שהשמחה במעונו. זה לא שמחה במעונו.

כן, הוא מכוון אותם, פותח את לבבם כמו רבא שהתחיל במילתא דבדיחותא (שבת ל, ב), כדי לפתוח את לבבו להיכנס לגופה של תורה. שמחת גוף אם היא נעשית בהכוונה להגיע לשמחת האמת, אז מתוך שלא לשמה בא לשמה (פסחים נ, ב). אבל שמחת גוף לעצמה, זה למטה משלא לשמה. ובהכרח זה דבר רע, כי אם הוא לא מבין שזה רק כלי להביא אותו, לנקודה הפנימית, ועכשיו הוא מחפש שמחה גופנית לשם שמחה גופנית, זה במציאות מביא להוללות. [ואף שכל זמן שזה לא הגיע לאופן שאדם ממלא פיו שחוק, אי אפשר להגיד שזה אסור, אבל זה היפך מכל צורת חיי אמת].

למה בני אדם קשה להם לשמוח בעולם הזה, כי בכדי לשמוח, צריך שהנפש הפנימית שלו תהיה גלויה. ואם הנפש הפנימית שלו, היא לא גלויה, אז הוא לא יכול לשמוח. נסכם עד כאן: השמחה שמתגלה מכוח מציאות הגוף, היא אותה שמחה שהיא לא בר קיום. היא שמחה שלא באה על גבי דבר קיים, אלא היא שמחה שבאה על גבי הסתלקות. וכל השמחות הללו שבן אדם שמח מכוח גופו, הם שמחות שעליהם נאמר: אין להם על מה שיסמוכו, ב- כ'. ואין להם במה שישמחו, ב- ח'. אין להם במה לשמוח. אם אנחנו רוצים לכוון את חיינו, לחיי שמחה אמיתית, האדם צריך להציב לעצמו ציונים, ולברר מה באמת משמח את הנשמה. ולאחר שמברר מה משמח את הנשמה, הוא מברר לעצמו להשיג את אותם דברים, שמשמחים את הנשמה, ואז מכח כך הוא ישמח.

שמחת הנשמה בגוף

אך כיון שאנחנו נמצאים נשמה בגוף, לא יתכן שהאדם ישמח עם הנשמה ולא הגוף. כי הגוף גם קיים, והוא מעכב על ידי שמחתו. על כן שמחת גוף שפוחתת ונותנת לאור הנשמה להתגלות, והוא משווה את הגוף לנשמה, זה השמחה שעליה דיברו חז"ל (פסחים קט, א) ביום טוב, קליות, אגוזים, בגדי צבעוניים וכיוצא בזה. השמחה של הנשמה בשלש רגלים, פסח - זמן חרותנו. שבועות - זמן מתן תורתנו. סוכות - זמן שמחתנו, זמן האסיף. אלו הם שמחות פנימיות. השמחה בנשמה בפועל בשמים, אבל לא בהתגלות בתוך

בלבביפדיה אברהם

בראשית, כב, ז – ביום השלישי וישא אברהם את עינו וירא את המקום מרחק. ואמרו (תנחומא, אחרי מות, ג) מה ראה, ראה ענן קשור על ההר, אמר לבנו בני מה אתה רואה, א"ל רואה אני הר נאה וענן קשור עליו, אמר לנעריו רואים אתם כלום, א"ל רואין אנו הר וגבעה, א"ל שבו לכם פה עם החמור, עם הדומה לחמור.

ואמרו (תנחומא, וישב, ו) אתה מוצא שהצדיקים מתרוממין בעיניהם, שנאמר וישא אברהם את עינו וירא את המקום, וכן וישא אברהם את עינו וירא והנה איל (ודו"ק ששורשם חד שכיוון שנשא תחלה עינו לראות את ההר לכך זכה לבסוף לשאת עינו ולראות את האיל) וכן וישא (אברהם את) עינו וירא והנה שלשה אנשים, ע"כ. והבן שכיון שנשא את עינו נשיאה רוחנית לכך ראה את ההר ואת הענן קשור על ההר, משא"כ נעריו שלא נשאו את עיניהם, ראו רק הר וגבעה בלבד.

ויתר על כן אמרו (פרקי דר"א, פרק לא) מה ראה, ראה עמוד של אש מן הארץ עד לשמים, אמר ליצחק בנו בני אתה רואה כלום באחד מן ההרים הללו, א"ל הן, א"ל מה אתה רואה, א"ל אני רואה עמוד של אש עומד מן הארץ ועד לשמים, והבין אברהם כי נרצה הנער לעולה. והבן לפ"ז שוישא את עינו, היינו שהביט מתתא לעילא, ולכך ראה עמוד אש מן הארץ ועד השמים. והיינו שראה איך הנמצאים התחתונים הם ענפים ושורשם לעילא. וזהו קרבן עולה, שעולה לשורשו. והבן שלכך ראה שיצחק נרצה לעולה, היינו לעולה ע"י אברהם, שחוזר לשורשו. והיינו שנעקד יצחק באברהם כדברי הזוה"ק שהזכירו לעיל, וחוזר מדת הדין לשורשו, שהרי הדין נשתלשל מן החסד.

והנה כתיב ביום השלישי וישא אברהם את עינו. וטעם ביום השלישי דייקא, אמרו כמה טעמים. בפסיקתא זוטרתא (וירא, כב, ד) אמרו אין הקב"ה מניח את הצדיקים בצער יותר משלשת ימים. ובפסיקתא רבתי (מ) אמרו, ולמה לא ראה ביום הראשון, כדי שלא יהיו אוה"ע אומרים בהול היה ולא היה יודע להיכן הולך (ועיין ב"ר, וירא, נו, א).

ובעומק ראה ביום השלישי מכח "בין עיניכם", בעין השלישית שגבוהה משתי העינים, ולכך ראה מה שראה ענן קשור ועמוד של אש מן הארץ ועד לשמים. ושורש לדברים שיום השלישי הוא מדרגה שלישית, כמבואר בזוה"ק (וירא, קכ, ע"א) שאמרו, מ"ט, ביום השלישי וירא את המקום מרחוק, אלא בגין דכתיב כי יצחק ירא לך זרע, ודא הוא יעקב דנפק מניה, והאי הוא ביום השלישי, וכו'. אסתכל אברהם ביום השלישי דאיהו דרגא תליתאה וחמא ליה ליעקב דזמין למיפק מניה.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעילון זה

בראשית, כב, א – והאלקים נסה את אברהם. וכתב הרמב"ן על אתר זו"ל, ענין הנסיון לדעתי, בעבור היות מעשה האדם רשות מוחלטת בידו, אם ירצה יעשה ואם לא ירצה לא יעשה, יקרא "נסיון" מצד המנוסה. אבל המנסה יתברך יצוה בו להוציא הדבר מן הכח אל הפועל להיות לו שכר טוב, לא שכר לב טוב בלבד. ודע, כי השם צדיק יבחן (תהלים, יא, ה), כשהוא יודע בצדיק שיעשה רצונו וחפצו להצדיקו יצוה אותו בנסיון, ולא יבחן את הרשעים אשר לא ישמעו, והנה כל הנסיונות שבתורה לטובת המנוסה, עכ"ל. ועיין מורה נבוכים (ח"ג, פרק כד), והכתב והקבלה על אתר, ותפארת יונתן על אתר.

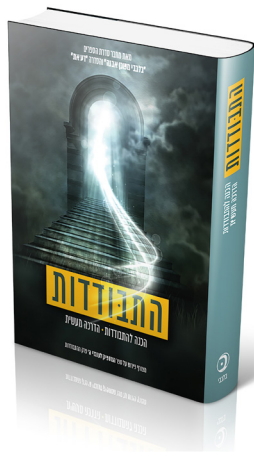
אולם רבינו בחיי על אתר כתב טעם נוסף זו"ל, ואין הנסיון ח"ו אצל ה' יתברך אלא אצל הבריות להודיע גודל מעלת הצדיק או הנביא וכו'. ודע כי נסיון העקידה היה לפרסם בעמים גודל חיוב היראה והאהבה בה' יתברך, עכ"ל. עיי"ש. והבן שאברהם מדתו חסד והטבה. ושורש חסדו הוא "לפרסם בעמים גודל חיוב היראה והאהבה", ודו"ק. וכתב במלבי"ם על אתר זו"ל, הנסיון יהיה, או לצורך המנוסה, או לצורך המנוסה, או לצורך הרואים, ופה היו שלשתם, יעו"ש. ועיין אברבנאל על אתר.

ומצינו ברשב"ם על אתר פנים אחרות לנסיון, זו"ל, נסה את אברהם - קנתרו וצערו, כדכתיב הנסה דבר אליך תלאה, על נסותם את ה', מסה ומריבה בחנני ה' ונסני. כלומר נתגאיתו בבן שנתתיך לכרות ברית ביניכם ובין בניהם (אבימלך וזרעו) ועתה לך והעלהו לעולה וראה מה הועילה כריתות ברית שלך, עכ"ל.

ופנים נוספות מצינו בטור הארוך על אתר זו"ל, ויש מפרשים (ב"ר, נה, ו) "נסה" לשון "גודל", שגדלו כנס של ספינה הזה, בפי כל, והוא כמו נשא, עכ"ל. ואזי קנה אברהם את התואר האדם הגדול בענקים. ועיין זוה"ק (ח"א, קמ, ע"א). ומהות גדלות זו, נתבאר בצרור המור על אתר זו"ל, שכל זה היה לכלול מדת הדין עם הרחמים, בענין שלא תוכל להזיק. כי יצחק סוד הפחד והדין, כאמרו בענין ופחד יצחק היה לי. ולולי שגברו רחמי אברהם על פחד יצחק היה משחית העולם. ולכן אמר ו"האלקים" שהוא מדת הדין, נסה את אברהם ורוממוהו והעלהו לכלול את יצחק עם הרחמים, זו"ש והאלקים נסה את אברהם, לרבות את יצחק, עכ"ל (ועיין עץ הדעת טוב, וירא). ועיין שפתי כהן (שמות, יד, טז), ושערי אורה (ש"ה). ומקור הדברים בזוה"ק (ח"א, קיט, ע"ב. רל, ע"ב. ח"ג, יח, ע"א), עיי"ש.

ועומק נוסף במהות הנסיון מצינו בפנים יפות (בראשית, כב, יט) זו"ל, שבשעה שהקב"ה נסה את אברהם, סילק עזרו ממנו ונפל ממדרגתו מאוד, וזה היה עיקר הנסיון, שהתגבר על יצרו מאוד מעצמו, עכ"ל. אולם בחת"ס (תורת משה, ר"ה) כתב שהנסיון הוא לצורך ההשרשה שיוכלו זרעו לעמוד בנסיונות. ועיין העמק דבר על אתר, ופתחי שערים (שער נתיב גדלות דז"א, פתח נו).

ודקות נוספת מצינו במלבי"ם על אתר זו"ל, יאמר והאלקים נסה, על נסיון זה האחרון לבד (אף שכבר נתנסה אברהם בתשעה נסיונות קודם לכך), שלא היה הצווי רק משום נסיון, לא לעשות המעשה ההוא (לעקוד, אלא להעלות), עכ"ל.

ערכים בפרשה

[ביאור המהות של כל צירוף שני אותיות בלשון הקודש, ע"פ סדר רל"א שערים (עיין ספר יצירה פרק ב' משנה ב'), לפי ערך המופיע בפרשת השבוע שיש בתוכו צירוף זה, ולפי זה ביאור כיצד מתראה צירוף זה בערך זה ובערכים נוספים שבתוכם מופיע צירוף זה].

(ויעפלו), עפ-ל, עלה למעלה. ומצד כך זאת כל פעל האדם לעלות, פעל, פע-ל, פע-על. ועי"ז דבק בעליון הברור היפך התחתון שכולו הסתרה, בבחינת עפר, ערפל, כנ"ל. ושם זהו בחינת הופיע, הוי-פע, לשון הופעה, גילוי. וזהו היפך עפלים - טחורים (דברים, כח, כז). והיפך ההסתרה, הסיתום, זהו פתיחה, וזהו בחינת פער, פע-ר, פתח. וכמ"ש (ישעיה, מב, יד) כיולדה אפעה, אה-פע, והוא הן פתיחת מקום הלידה, והן פתיחת פיה שמשמעת קולות בשעת הלידה. ובעומק זהו עליה מיסוד העפר ליסוד הרוח, בבחינת מש"כ (בראשית, מא, ח) ותפעם רוחו. ולכך התנועה נקראת פעימה. ועיין חשק שלמה (השורשים, ערך פ-ע) שלשיטתו הוא לשון דפיקת דבר על דבר. ויתר על כן הוא עליה מהשגת העין לאין, כמ"ש התעיף עיניך בו ואיננו. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

הוא ברור יותר. וכן ענף, נ-עף, כי רחוק מן השורש.

וטבע האדם שכאשר כועס על דבר, מסיר עיניו מן הדבר. ושורשו בהשגחת השי"ת שעין ה' אל יראיו, והיפך כך למכעיסים לפניו. ואחד מן הלשונות של כעס, הוא זעף, ז-עף. וכן דבר שהוא עיקר האדם נותן בו את עיניו, אולם דבר שהוא עודף אינו נותן בו את עיניו. עדף, ד-עף. וזהו בעל חי הנקרא עטלף, טל-עף, והוא בעל חי שאין לו עינים (ועיין רש"י ביצה, ז, ע"ב).

ועיקר כח הכיסוי שהוא כסות עינים בבריאה הוא יסוד העפר, עפ-ר, יסוד חשוך וחומרי המסתיר את הכל, שע"ש כן נקרא עולם, מלשון העלם, ושורשו ביסוד העפר.

וכל הנ"ל היא התפיסה לתתא שדבר שעף נתרחק מהשגתינו. אולם התפיסה העליונה שכאשר עף, עולה לעילא. שזהו בחינת עפל

וילך | ע-פ ערפך, ערף, ר-עף. עף דבר שנתרחק ואינו מושג, כמ"ש התעיף עיניך בו ואיננו. ולכך נקרא ערף, מלשון עף, והיינו שהוא כדבר שעף שבלתי נראה, כן האחור העורף נעלם ביותר מן העין. וכן כח ההסתרה בעינים עצמם נקרא עפעפים. "ותנומה על עפעפי", שזהו כעין שהדבר עף ואינו נראה, אולם זהו כח נעלמות בעין עצמה. ולכך מי שתש כוחו וקרוב לשינה, נקרא עיף. וכן אף אם הדבר עצמו נמצא כאן אלא שנסתר ע"י כיסוי, והיינו עטיפה, עטף, ט-עף, אף זה מאותו לשון.

וזהו צעיף, צי-עף, כמ"ש (בראשית, לח, יט) ותכס בצעיף ותתעטף, ותשב בפתח "עינים". וכן דבר שאינו נמצא עתה אלא באיחור ולכך בלתי נראה עתה, נקרא עטף, כמ"ש (בראשית, ל, מב) העטפים ללבן, המאחרים. וזהו בחינת ערפל, רל-עפ, העדר ראייה ברורה בשעת הערפל, וככל שמתקרב יותר

ערכים נוספים שבהם מופיע צירוף זה:

אלפעל, עף, פגע, אפעה, עיף, אפרע, פשע, פרעש, מפגיע, סעף, עפל, עפלים, עפעף, שרעפי, עפרה, עפרון, עפרת, ערפל, עדף, פעם, פרע, פרעה, פרעתון, ערף, פתע, צפרדע, שעפים, הופיע, יעף, ערופה, סעפים, עודף, צעיף, עפר, עיפה, שפע, עוף, צפעות, הפריע, פעמון, מעטפות, פעור, מפעת, עפל, שפעת, צפעני, העפני, פורע, עופרת, תועפת, ענף, עטלף, פעם, זעפים, עלף, כצע, זלעפה, יפעת, פקעים, מאפע, עפאים, פרעות, סעיף, תפעם, פועה, ערפה, פגעאל, מפעל, לפתע, פעל, פענח, פעו, זעף, צפע, פקעת.

רכישת ספרי הרב: ספרי אב"ד

מוביץ משלוח ברחבי העולם

03.578.2270

רכישת ספרי הרב: ספרי אב"ד

מוביץ משלוח ברחבי העולם

- מטה, שורש של הטיה. והיינו שכשם שנשבע לאבות שנקראו ישרים, כן המשך הארת יושר זה לשבטים, למטות, גם במקום הנטיה.

שערות

עין שבת (קז, ע"א) אלה הטמאים לכם, לרבות ששערותיהן כבשרן. ופרש"י וז"ל, בתר והאנקה והכח כתיב, ודרשינן ה' יתירה דהטמאים, לרבות שערותיהן כבשרן, עכ"ל. והבן ששורש העור בשער. שער, ש-ער. שורש של עור. כי השער חופה כעור על הגלגלת.

אזן

כתיב (תהלים, קב, כא) לשמוע אנקת אסיר. וכתיב (שמות, ב, כב) וישמע אלקים את נאקתם. וכמ"ש (מדרש תנאים, דברים, כו) וישמע ה' את קלנו, כמ"ש וישמע אלקים את נאקתם. ואמרו (שמ"ר, א, א, ה) ואלה שמות בני"י, ע"ש גאולת ישראל נזכרו כאן, וכו', שמעון על שם וישמע אלהים את נאקתם. ועיין רקאנטי (שמות, ב, כד) וישמע אלקים את נאקתם וגו', צריך להתבונן למה הזכיר אלהים ד' פעמים, והיה מספיק באחד וישמע אלקים את נאקתם ויזכור את בריתו וגו', על כן דע, כי ד' לשונות אלו, שהם שמיעה, זכירה, ראייה, ידיעה, כל אחד רמז לענינו, על כן כתב אלקים בכל אחד.

חוטם

אמרו (שבת, נא, ע"ב) יוצא הגמל באפסר ונאקה בחטם. ופירש הר"ן שם וז"ל, מפרש בגמ' זממא דפרזלא, זמם של ברזל לפי שהיא בורחת והיא קשה להשתמר, ובלע"ז מור"ל, שנוקבין את חומטמו ומכנסין לתוכו, עכ"ל. ובר"ח שם כתב וז"ל, ונאקה בחטם, נקתא חורת בזממא דפרזלא, עכ"ל. שהיא השמירה הגדולה מכולם. ועיין ירושלמי (שם, פ"ה, ה"ד) לא תנין אלא הנקה בחטם.

פה

שתיקה. וכתיב (יחזקאל, כד, יז) האנק דם.

ועוד. תפלה. ואמרו (ספרי, ואתחנן, כו) בעשרה לשונות נקראת תפלה, נקראת זעקה, שועה, נאקה, וכו', שנאמר ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים ויאנחו בני"י מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם, וישמע אלקים את אנקתם. ועיין אלשיך (שמות, ב, ד"ה ויהי) וז"ל, וישמע אלקים את נאקתם, היא נאקת החללים בעצמם, כד"א נאקת חלל ואז ע"י כן בלי צעקה נמשך כי ויזכור אלקים, עכ"ל. ולעומת כך כתב בספורנו (שם, ב, כד) וז"ל, וישמע אלקים את נאקתם, תפלת קצתם שהתפללו אז מצדיקי הדור, עכ"ל. ובאור החיים (שם, ב, כג) כתב וז"ל, וישמע ה' את נאקתם, פירוש, הרמת קול כאבם, עכ"ל. אולם יעוין שם (ו, ה) בדבריו כדברי האלשיך, וז"ל, שמעתי את נאקתם, פירוש צעקה מכאב לב כחלל הנואק מבלי צורך תפלתם, עכ"ל. ועיין ירושלמי (תענית, פ"א, ה"א) וישמע אל-קים את נאקתם, זהו מתוך צוחה. ואז אמרו שומע תפלה. עיין ב"י (או"ח, קיב). ועיין מאור ושמש (שמות, ד"ה ועתה).

עינים - שבירה

תולדת השבירה בעינים, בכי. וכתיב (מלאכי, ב, יג) כסות דמעה את מזבח ה', בכי ואנקה וגו'. ועיין רמב"ן (שמות, ב, כה) וז"ל, כי בתחלה היה מסתיר פניו מהם והיה לאכול, ועתה שמע אלקים נאקתם וראה אותם, עכ"ל. ועיין מלבי"ם (שם, שם, שם) וז"ל, שע"י ששמע נאקתם ע"כ ראה

אנק, א-נק, א - אלופו של עולם. נק - נוק'. וכאשר נחסר הארת אלופו של עולם במקבלים שהם נוק', נעשה נאק, שפונה לא"ס בצערו.

צמצום

שורש לחלל הפנוי, ובפרטות, למת הנקרא חלל. וכתיב (ירמיה, נא, נב) ובכל ארצה יאנק חלל. וכן כתיב (יחזקאל, כו, טו) מקול מפלתך באנק חלל. וכתיב (יחזקאל, ל, כד) ונאק נאקות חלל. ואמרו (שמ"ר) וישמע אלקים את נאקתם, נאקת החללים, כמה דתימא, ונאק נאקות חלל, וכמה דתימא מעיר מתים ינאקו, ונפש חללים תשוע.

ועוד. צמצום, שורש לבית האסורים. וכתיב (תהלים, עט, יא) תבוא לפניך אנקת אסיר. ושורש כל בית האסורים, מצרים שלא יצא משם עבד לעולם. וכתיב (שמות, ב, כג) ויהי בימים הרבים ההם, וימת מלך מצרים וגו', וישמע אלקים את נאקתם. ועיין מלבי"ם (שמות, ב, כד) וז"ל, וישמע אלהים את נאקתם, נאק ונאק בא על אנקת חלל. ובכל ארצה אנקת חלל (ירמיה, נא), ונאק נאקת חלל (יחזקאל, ל), וזה נכון מאוד לפי חז"ל ששחטו ילדי ישראל ונפש חללים תשוע, ועי"ש (ג, ז) וז"ל, שעלה שועתם מן העבודה לא שם לב כי כבר נגזר עליהם עבדות וענוי, רק שמע את נאקתם שהוא אנקת חללים, שלא נגזר עליהם שיפלו חללים. ועיין פירוש התפלה לרוקח (וכרות עמו) וז"ל, נהק, נאק, אנק.

קו

אמרו (ילק"ש, בשלח, רמז רמא) אז ישיר משה, זה שאמר הכתוב קוה קויתי ה'. א"ר פנחס הכהן בשם ר' חמא, אם קוית ולא בא חזור וקוה. אמר דוד קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה', אם בא קוויך יפה, ואם לאו חזור וקוה, אמר דוד קוה קויתי אל ה', מתוך הקווי ויט אלי וישמע שועתי וישמע אלקים את נאקתם. ועי"ש (תהלים, רמז תשל"ו). ועיין רמב"ן (שמות, ב, כג) וז"ל, וימת מלך מצרים ויאנחו וכו', מנהג כל הנעבדים מלך בליעל רשע, שיהיו מצפים ומחכים ליום מותו. וכאשר ראו שמת המלך, האנחו מאד ממלך אדם חנף מרשיע מן הראשון, כי אמרו אבדה תקותנו נגזרנו לנו, ויבחרו מות מחיים, וזה טעם נאקתם, כי נאקו נאקת חלל, עכ"ל.

עיגולים

גמל - מגל, צורתו בגבו עגולה. ועיין פני משה (שבת, פ"א, ה"ה) וז"ל, האנקה מין ממיני הגמלים.

יושר

אמרו (ע"ז, כה, ע"א) מאי ספר הישר, א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן, זה ספר אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישרים, שנאמר תמות נפשי מות ישרים. ואמרו (שמ"ר, וארא, ו, ו) וגם אני שמעתי את נאקת בני"י, ואע"פ שישראל באותו הדור לא היו נוהגים "כשורה", שמעתי את נאקתם בע"בור בריתי שכרתתי עם אבותיהם, אברהם יצחק ויעקב, ע"כ. ג' אבות, ג' קוים. ועיין במד"ר (נשא, יג, כ) אלים חמשה וגו' למה ג' מינים, כנגד ג' אבות שזכר הקב"ה להם הברית שכרת להם וגאלם, שנאמר (שמות, ב, כד) וישמע אלקים את נאקתם וגו'. למה ג"פ ה' (ה' אלים, וכו') לפי שחשבונם עולה ט"ו, כנגד האבות והשבטים שהם ט"ו, שכשם שנש"בע הקב"ה לאבות (שנקראו ישרים כנ"ל) כן נשבע לשבטים, שנאמר (חבקוק, ג, ט) שבועות מטות אומר סלה. והבן שהשבטים נקראו שבט

בלבביפדיה קבלה אנק

אותם להשיג על עיניהם, עכ"ל. ועיין מהר"ל (גבורות ה', פרק כא). ועיין תוס' (שבת, נד, ע"ב, ד"ה דלא) וז"ל, כדאמר בריש ב"ב (ד, ע"א) גבי הורדוס, אהדר ליה כלילא דיאלי ונקרינהו לעיניה, והאנקה מתרגמינן יאלי, והוא שרוצים הירצון, עכ"ל. ומצד התיקון אמרו (שהש"ר, ב, ב) היו המצרים משעבדין אותם והתחילו צועקין ותולין עיניהם להקב"ה, וכו', מיד וישמע אלהים את נאקתם.

ותולדת השבירה, מיתה. וכתוב (איוב, כד, יב) מעיר מתים ינקאו. ועיין רש"י הירש (שמות, ב, כד) וז"ל, נאקתם, השורש "נאק" נדיר במקרא, נאקות חלל (יחזקאל, ל, כד), מעיר מתים ינקאו (איוב, כד, יב), קרוב לנקה, הינהק פשוט עלי דשא (שם, ו, ה). נאקה מציינת זעקה אחרת נה המבשרת לכל שומע, הנה אובד אדם אם לא יוושע, עכ"ל. ועיין רוקח (פירוש סידור התפלה, זכרונות) וז"ל, נאקה שייך במקום שהורגים האדם, כמו נאקת חללים, מעיר מתים ינקאו ונפש חללים, עכ"ל. ועיין מגלה עמוקות (וישלח) וז"ל, ענים נפרדים ואביונים נאקים, שהוא שתי רשעות של לוקין ומשלמים, עכ"ל.

אמא

שם אה"ה במילוי ההי"ן עולה קנ"א, אותיות אנק. עיין בתיקון חצות, סידור ר' שבתאי, ביחוד תבא לפניך אנקת אסיר. ועיין קהלת יעקב (ערך אלה).

וסוד שופר באמא. ועיין שער הכוונות (דרושי ר"ה, דרוש ט).

ז"א

עיין רמח"ל (מאמר הגאולה) וז"ל, זמן הפקידה היה במצרים בראשונה, והוא שאמר הכתוב (שמות, ב, כה) וירא אלקים את בניי וידע אלקים. ואומר לך מה היא הפקידה, ותדע שהקלוקול הראשון לבד הוא המתנתק בזמן הפקידה (פקידה מלשון קיפוד, עיין רש"י (ויקרא, יא, ל) וז"ל, אנקה - היריצון [קיפוד], עכ"ל. וזהו שורש הפקידה, מכח שנאנקו, ודו"ק), וגם לא לגמרי. ושאר הקלוקולים אין תיקונם רק בזכירה (פקד - נקבה, זכירה - זכר), ושם כתוב וישמע אלקים את נאקתם, ויזכור אלהים את בריתו, עכ"ל.

נוק

עיין פני משה (שבת, פ"ה, ה"א) וז"ל, והאנקה, מין ממיני הגמלים, ויש פו' תרין גמלא נקבה כשהיא לבנה והיא חזקה ביותר וצריכה שמירה מעולה.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

עתיק - אריך

אמרו (דב"ר, האזינו, ד"ה הצור) הצור תמים פעלו וגו', דרשו ה' בהמצאו וכו', למה פניו תמיד, ללמדך שהקב"ה ית' שמו פעמים נראה ופעמים לא נראה, פעמים שומע ופעמים אינו שומע, וכו', וכשהיו במצרים בשעבוד פרך, וישמע אלקים את נאקתם וגו' (כיון שחטאו), שמע ה' בקולכם ולא האזים לכם. והבן שפעמים שומע ומאזין, בחינת אריך. ופעמים מסתלק משמיעה והאזנה, והוא בחינת עתיק, שנעתק מן הגילוי להעלם.

אבא

האנקה מח' שרצים, שנקראים אב הטומאה. ועוד. כתיב (דברים, ח, ה) כאשר ייסר איש את בנו. ואמרו (שכל טוב, וארא, ו, ה) וכבר שמעת

חדש! חלק א' שו"ת בעיני השנה חלק ב' עשי"ת תשפ"ג מאמר ה"מדיה ככלי הסותר לאין סוף

מדוע האינטרנט הוא הבירור האחרון שמברר מהו בחירתו של כל אחד ואחד האם רצונו להיות מחובר לטוב או לרע, והרי הרצון הפנימי של כל ישראל הוא להיות מחובר לטוב ולרצון ה' ולא עם הרע ח"ו, שכל הרע הוא רק מקרה אצלנו, וכמו שהרב מבאר לנו היטב בספר "דע את עצמך"?

האם ניסיון המדיה והאינטרנט הוא מלחמת גוג ומגוג? האם האינטרנט והמדיה יהיו בטלים קודם שיבוא משיח, או שהמשיח יבטל אותנו? ואם ביטולו יהיה ע"י משיח, האם הוא ע"י משיח בן יוסף או משיח בן דוד?

מה לענות לאלו שטוענים, שעבודתנו אינה לפרוש מהטכנולוגיה, אלא ללמוד כיצד להשתמש בה בשכל ובאופן מאוזן ובאופן הכשר ביותר, מכיוון שהוא נעשה כבר חלק מהחיים של רוב הדור ואי אפשר לשנות את הדור.

ואם כן צריך להפסיק את המלחמה הזו על האינטרנט, בגלל שזה רק גורם רגשי אשמה לאחרים ואינו פועל מאומה?

זאת ועוד בספר החשוב הזה!

טעמו וראו כי טוב ה'!

מילון ערכים בקבלה • במוכ"ן

במוכ"ן, כנודע. דהיינו שההנהגה המסודרת משם אלקים שגימט' הטבע, הוא ממשיך השפעה במוכן ומזומן בלוח לקבל השפעה, עכ"ל. וכן כתב באוהב ישראל (ויצא) וז"ל, דידוע ששם אלקים הוא גימט' הטבע, ואותיות המאוחרות משם אלקים, הוא במוכ"ן, שהכל מוכן ומזומן עפ"י הטבע, עכ"ל. ומעין כך כתב בבן יהוידע (עירובין, פו, ע"א).

והנה פסולת הדינים של במוכ"ן זהו חלקו של עמלק, וזרעו המן, הנקרא ממוכ"ן וכדלהלן, ודו"ק. וכנגדו עומד מרדכי, איש ימיני, מבנימין, כמ"ש במגילה. וכתב באמרי נעם (פורים, אות יא) וז"ל, והנה בשעת לידת בנימין, היה אז תוקף הדינים, ומתה רחל בהקשותה בלדתה. ונרמז שם (בראשית, לה, יח) ויהי בצאת נפשה כי מתה, ר"ת במוכן (עיי"ש כל הענין, ועיי"ש עוד, וארא, אות ז') וכו', על כן נאמר על מרדכי כאשר עלה לגדולה (אסתר, ו, ח) ואשר נתן כתב מלכות בראשו, רמזו בר"ת במוכ"ן, אשר המתיק הדינים, עכ"ל.

וכתב בקהלת יעקב (ערך המן) וז"ל, המן משורש נחש יצא צפע (ישעיה, יד, כט), צפע גימט' עמלק, זה המן שהוא משורש עמלק ומגזעו. ע"כ המן ר"ת הוא משורש נחש. והנה עמלק שורשו משני פעמים ק"כ צרופי אלקים, גימט' עמלק (כ"כ בלק"ת, בשלח). והנה אותיות שאחרי אלקים המה במוכ"ן, תצרך במוכן עם עמלק, הוא גימט' נחש. וז"ש ששורש נחש יצא צפע, גימט' עמלק, ועם ממוכ"ן גימט' נחש. וז"ש רז"ל (מגילה, יב, ע"ב) ממוכן זה המן, ר"ל ששורש ממוכן מן השם במוכ"ן, והנה לעומתו בקדושה הוא מרדכי, וכו'. והנה השם במוכ"ן הוא בהוד כנזכר בכוונות מודים (פע"ח, שער העמידה, פרק כ), והמן ינק מבחינת הוד. המן ר"ת, ניצוץ מבחינת הוד, ע"כ הוא ממוכן, עכ"ל. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

אמרו (זוה"ק, ח"ב, רסב, ע"א) ודא הוא גו רזא דשמא קדישא דאקרי ב"ם במוכ"ן, דא אקרי אל אלהים (אותיות אחרי א"ל-ב"ם, אותיות אחרי אלהים - במוכ"ן) דאיהו ברזא עלאה (יהושע, כ, כב) אל אלקים הוי"ה הוא יודע.

וכתב בשער הכוונות (דרושי הפסח, דרוש ב) וז"ל, אותיות המאוחרות לשם אלקים, והוא שם במוכ"ן, ודאי שהוא יותר דין ויותר חיצון משם אלקים, עכ"ל. (ועיין עץ חיים, שער מד, פ"ד, מ"ת). וכתב בשער הפסוקים (יתרו) וז"ל, הנה אלקים מתחלף באותיות שלפניו באלפ"א בית"א דאבג"ד, הוא במוכן, והוא כמנין חקי, קי"ח (כ"כ בספר הפליאה, ד"ה ויקרא אלקים לאור יום), כמספר במוכ"ן, והוא הנקרא חקי "האלקים", עכ"ל. ועיין פע"ח (שער המעמידה, פרק כ. ושער תפילות, ר"ה, פ"ד). (ולהיפך אותיות לפני אלקים, אכדט"ם, הוא נקרא אלקים חיים יען הוא יותר רחמים, זהו לשון ארבע מאות שקל כסף, דף נא). ועיין רמ"ז (אם לבינה, אות רי"ש, ק). אולם יעוין בספר שערי ארוכה (אות ב, ד"ה ואפשר לומר) וז"ל, דשם במוכן הסמוך לאותיות אלקים הוא רחמים. וכן נמי שם אכטד"ם וכו'. והנה שם במוכ"ן גימט' ע"ב ומילאו, שהוא חסד, עכ"ל.

וכתב רמ"מ משקלוב (ביאור משנת חסידים, דף קמה) וז"ל, ופחד הוי"ה, הוא גימט' במוכן, (וכן גימט') כסא הכבוד, והוא דין, כי "כוונן" למשפט כסאו (תהלים, ט), רק לישראל הוא בסוד "ויכוון" בחסד כסאך ותשב עליו באמת (ישעיה, טז), עכ"ל. וא"כ אצל אוה"ע במוכן הוא דין, ואצל ישראל הוא חסד, ודו"ק.

וביאור מהות שם במוכ"ן, כתב באהבת שלום (עקב) וז"ל, במוכ"ן, גימט' חק"י, והם דינים גמורים, והיינו כשאלקים מסתכל למטה לאחורים, והופך פניו למטה, עכ"ל. ופירוש מלת במוכ"ן, כתב בבאר הגולה (באר השביעי, ד"ה וכן גילה) וז"ל, האותיות שאחרי שם אלקים בא"ב, והוא

info@bilvavi.net כדי לקבל את המילון מההתחלה, אנא בקש לכתובת

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231 2>4>12

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567

הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.623.0294 · ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829